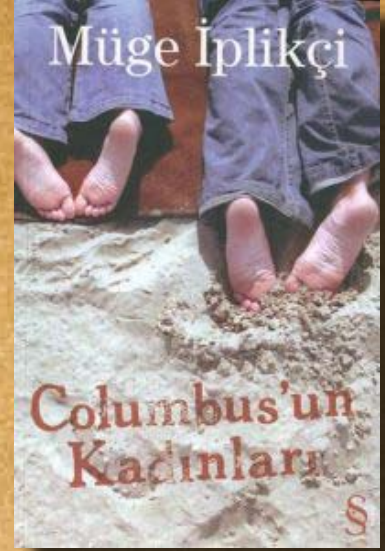

İki Ödüllü Yazarın İkinci Kitabı Çıktı

Tempo

İlk kitabıyla iki ödül alan Müge İplikçi, ikinci kitabında sözlü tarih çalışmasını öyküleştirerek değişik bir yol denemiş. Dünyanın tüm kadınlarının hikâyelerinin yer aldığı ikinci kitabı da öyküsevenler için vitrinlerde.

Hareketli, kıpır kıpır, coşkulu, ama aynı zamanda gizli bir iç dengeye, kararlılığa sahip. Kendine güvenli, belli ki yazmak, onun için bir keyif unsuru. Kitaplarında anlattıkları hem gerçek hem hayal gibi. Gerçeğin içinden kopup gelen ama o gerçeğe düşleri, arayışları, korkuları hatta ejderhaları katarak masala dönüştüren özgün bir anlatım dili var. Müge İplikçi, gerek yazdıklarıyla gerek konuşmalarıyla çok şey görmüş, geçirmiş izlenimi verse de henüz 34 yaşında bir yazar. ABD'ye gitmiş, İstanbul'dan kaçmak için ama geri dönmüş. İletişim Yayınları'ndan çıkan ilk öykü kitabı "Perende" deki iki öyküsüyle iki ödül aldı; "Şakayıklar"la, 1996'da Yaşar Nabi Nayır, "Aşure"yle ise 1997'de Haldun Taner Öykü Ödülü onundu. İlk kitap olmasının bir diğer önemi oğlu Deniz'le birlikte doğması, oğlu eylülde, 'Perende' ağustosta doğdu.

İletişim yayınları'ndan çıkan ikinci kitabı "Columbus'un Kadınları" da şüphesiz ilk kitabı kadar ilgi çekecek. Kısa, sağlam kurguları, zengin düş gücü ve alegorik anlatımlarıyla dolu öykülerinde felsefe de, psikoloji de, kadın olmak sorunu da var. O, kaderine razı olup direnmek yerine teslim olan kadınlardan değil, tam tersine mücadeleyi asla elden bırakmamaya niyetli biri.

TEMPO: Ödüllü iki öykünüz olan "Perende" kitabınızda, gerçek yaşamla hayal dünyası iç içe girmiş gibi. Ki bizde düşgücü sıkıntısı olduğu için genelde düz yaşamlar anlatılır, sizdeyse gerçekler kırıntı halinde. Doğru mu okumuşum?

MÜGE İPLİKÇİ: Kesinlikle doğru. Açıkçası öykü, hayatta çok nadir ciddiye aldığım şeylerden biri. Şuna karşıyım; "Oturur ve yazarsın, ne olacak." Hayır. Oturursun, düşünürsün, kurgularsın ve belki de yazamazsın. Yazamadığım zamanlar, yazdığım zamanlara göre çok fazla. Özel bir sistematigi var kısa öykünün. Çok matematiksel bir kurgusu var, onu kaçırdığınızda öykü de kaçıyor. Bu anlamda uzun uzun yazmayı sevmiyorum. Kısa öyküde oynayabileceğinizin nihai sonucunu elde ediyorsunuz. Ve uzattığınız zaman o ağdalaşılıyor. O ağdalı gerçeği sevmiyorum. Kısa bıraktığınız zaman çok tiz lezzeti oluyor, tabii algılayabilen için ben yazarken o lezzeti alıyorum mesela. Yutkununca (yutkunuyor) 'tamam' diyorum.

TEMPO: Kolay mı yazıyorsunuz?

MÜGE İPLİKÇİ: Dönüp dönüp uğraşıyorum. Özellikle ilk kitapta çok uzun bir süreç içinde yazılmış, tekrar ele alınmış, düşünülmüş öyküler var. O yüzden, çok kapalı sembolik şeyler de var. Sayılarla ilgili bir öyküm var örneğim. Onu yaklaşık iki yıla yayarak yazdım. Bütün örneklemeler bir yere gönderme yapar. Karmaşık bir öykü gibi ama değil, benim kafamda açılımı var.

TEMPO: Kendinizi Ortadoğulu mu görüyorsunuz?

MÜGE İPLİKÇİ: Ben kendimi ortası ve doğusu birleşik olmayan, farklı bir Ortadoğulu olarak görüyorum.

Sürekli hara güre, adını koymasak da bir savaş, gerek kadın kimliğimizle, gerek üçüncü dünya ülkesinde yaşıyor oluşumuzla, gerek politik krizlerle çok da uçurumun kenarında duran kişileriz. Ben öyle biriyim en azından.

TEMPO: Sevdiğiniz yazarlar...

MÜGE İPLİKÇİ: Tabii ki Virginia Woolf. Ben onun bilinç akışı tekniğine üniversite yıllarımda âşık oldum, James Joyce ve tabii ki Dublinliler, biraz İngiliz Edebiyatı Kültürü olacak ama, ikisinin de özellikle dili kullanmaları, o kontollü kullanımı beni çok etkilemiştir. 'Mrs. Dalloway' günlerce üzerinde düşündüğüm bir kitaptır. O bilinç akışında her imgenin aslında bir söyleme açılması ve kitabın sonunda koskoca bir kazak gibi çıkması beni çok çarpmıştır. Bunun dışında Jeanette Winterson, dilimize Pınar Kür'ün kazandırdığı "Vişne'nin Cinsiyeti" mesela. Bence postmodern anlamda yazılmış çağdaş bir klasiktir bu kitap özellikle.

TEMPO: Türk yazarlar...

MÜGE İPLİKÇİ: Aslı Erdoğan'ı, Dost Körpe'yi seviyorum. Nezihe Meriç, feminist bakış açısından ötürü, Füzûlan. Pınar Kür'ün getirdiği, 70'li yıllardan feminist kanı taşıyan tüm kadın yazarları çok seviyorum. İnci Aral, bunu hâlâ devam ettiriyor, çok seviyorum.

TEMPO: Hep kadın yazarları mı seviyorsunuz? Feminist bir yaklaşımla hem de.

MÜGE İPLİKÇİ: Ben feministim. Dost Körpe erkek hem... (Gülüşmeler) Selim İleri'yi severim.

TEMPO: Yazıyla ilgilisiniz, sadece kadınlara takılıp kalmak doğru mu?

MÜGE İPLİKÇİ: Doğru, haklısınız. Düşünelim. Ahmet Hamdi Tanpınar tabii ki. Bunları aslında kadın yazar statüsünde yer aldığını düşünmeden okudum, belki bu bir koşullanma, bunların anlattıkları şeyleri daha çok seviyorum belki. Kadın okurlarda eğilim genelde erkeklerin yazdıklarını okumaktır. Bu, bir reddediş de olabilir. Ben zaten dededen biri olarak duruyorum. Sabahattin Ali'yi unutmayalım. Tanpınar benim ayrıca çarpıldığım bir yazar, ama onu mesela erkek yazar olarak okumuyorum. Son yirmi yılda okuduğum yazarlar arasında hayır erkek yok galiba. bunu hiç düşünmemiştim doğrusu, haklısınız.

TEMPO: Kitabınızda "Sihir insanın kendisidir" diyorsunuz, bir de geçmişle bağın kopartılması var. Kimliksizlik geçmişle bağın kopartılmasından mı?

MÜGE İPLİKÇİ: Kimliksizlik, salt bir çıkış noktası değil, varılan noktada, ya da süreç halinde düşünülmesi gerekli bir olgu. Kimliksizlik aynı zamanda çok önemli bir tarihsel olgu da. Ne zaman erkek egemen söylem işin içine giriyor, kadın kimliksizliğiyle ortada yer almaya başlıyor. Ve bu kimliksizliği ona sunan ne? Gene o ideoloji, kültür, kültürle bağlantı kurmuş olan ideolojik söylem. O kimliksizliği belki yeni bir tarih yaratarak bir anlamda kimlikliliğe çekebilir miyiz? Ben iki kitapta da onu sorguluyorum. Bu yeni söylemde yüksek ses çıkarmanız mümkün değil, o zaman fısıltılar var, içselleştirilmiş masallar var, o masallardaki ejderhalar var ve o ejderhalardan yola çıkarak bugünkü gerçek dilime nasıl taşınabilir kimlik sorunsalı. Belki sözde özneleri yıkarak... Özellikle 'Kakuleli Zamanlar'da çok elevermeye çalıştım, özne yok, başlangıç yok, bitiş yok. Varsa da bunlar bizim aklımızın labirentlerinde gizli.

TEMPO: Bir dönem gazeteciliğiniz var sanırım.

MÜGE İPLİKÇİ: Günlük hayatımda belki çok sıradan yaşıyorum ama yazmak dendiğinde çok önemsiyorum. Belki kendimi tek ifade edebildiğim yer. Gazeteciliği de o nedenle yapamadım. Bir derinliğine iniyorsun, sembol kullanıyorsun kimse bir şey anlamıyor, sana göre harika olmuş, bu da yazarlığın megalomanisi herhalde. Ama diyorum ki madem para kazanamıyorum, bunları çekiyorum, şu kitabım üç beş tane satsa da ben gerçek okurumla buluşayım. Böyle bir lüksüm de olsun hayatta.

TEMPO: Belli bir çalışma ritmi var mı yazma anlamında?

MÜGE İPLİKÇİ: Bir bürom var ama çocuk olduktan sonra ben sürekli zaman çalan ejderha konumuma geldim. Oğlum bana izin verdiği müddetçe oraya gidiyorum. "Columbus'un Kadınları"ndaki röportajlar hamileyken yapıldı, loğusalık filan bittikten sonra kitabı yazdım.

TEMPO: Şu an üzerinde çalıştığınız kitap var mı?

MÜGE İPLİKÇİ: Popüler kültür üzerine ciddi bir çalışmam var. Şu an teorik bilgiyi okuyorum, zaten yüksek lisansım bu konu. Başka şeyler yazabilecekken riskli olanı seçiyorum. Popüler kültür o kadar güçlü ki, sen sonuna kadar frene bassan da lök gibi seni içine alıyor, onu denemek istiyorum. Beni nereye kadar içine alacak, ben onu nereye kadar eleştireceğim.

TEMPO: Öykü mü olacak yine?

MÜGE İPLİKÇİ: Öykü olacak yine. Öykü yazmayı seviyorum.

18.05.2000